

Géczi János

A vak

A délután – árnyas kert – fekvő kutyákkal telt
az íriszlevelek között a fények
mint lapjaira hullt könyv
már az alkony történetét mutatták.
Az itató szélén nézegették csöpp színüket a vörösbegyek.
Olvastam. Hol a fénylapokat hol Kallimakhosz himnuszát.
Vándoroltam az idők között
hol ebbe hol abba búttam
ahogy régtől szokta mondatokra fogva magát
aki olvas. Pallasz Athéné – itt és ott –
olyan szépen fénylett mint hajnali rózsza
mint gránátfagyümölcs magja akként ragyogott.

Mit láttam amiért meg kellett vakulnom?
Mi fürdött e papirosokon oly meztelenül
én sötétbe zuhant nyomorult
mely bölcsességre nem lehettem jogos? A kardos levelek
disztichonosán át egymagam jöttem
állataim históriás nyomában
az állam épp hogy pelyhesnek mutatkozott
a himnuszban
hová szömyű szomjamat követve léptem
a pöre istennő már ott mosta testét s férfiszakáll rejtette arcomat.
Diólevél perdült alá a vízbe
a madarak – tűz fölött a pemye
áldozati kő fölött jós szavak – riadtan
ide-oda röpködtek a két történetben.

Láttam – átokkal vert – bár nem tudtam mit
s attól amit láttam
nem tértem vissza szemmel. Elborított az utolsó éj.

A rózsza lett volna mely e délután a piruló hajnalról beszélt?
A fürdő nő akin több rózsza is nyílott?
Az árnyékkal öltönyös hegyi kert
amely meredek szirtjeivel halandónak nem való
s zöldje mélyén nem viríthat semmi virág?
Maglehet nincs ok csak szömyű díj
– az emlék amelynek bozótosában botladozik a láb
tüskékbe nyúl a tétova kéz s a mulékony test elveszti formáját
s amelyből szakítva szavakat
legyen ki a levelekből koszorút fon
és a múltnak értelmet ad.

Előhang a Tetradrachmához

Akinek galambszeme van
az irgalmasságban részesül – állította Jeromos
míg madárképpel forgatta a lapokat
melyet – utóbb a latin világ –
a legszentebb iratnak tart.
Vásárolta az iratköteget – kódex lesz majd
miután lelkileg értelmezte –
s így fényt ad
– a teremő éjszakában – az árának is.

A galamb szeme fémfényű
mint azW vagy a tetradrahma kerek.
Hogy kék is – arról nem volt szava

aki görögül tud annak nincs neve erre a színre
a kékre vak.
A rhodoszi koinból miként a világból
hiányzott az azúr az encián az aquamarin
miként a pénzből ama pénz.
De nem volt semmi hija az Úr beszédének.

Tetradrachma

Az ujjaimmal tapasztalom.
Még láttam. A kép – az utolsó –
visszaremlik: nehéz mint széttört arcszilánkok
között a sóhaj. Az érmén
hellén rózsza – öt szirmos
miként Krisztus teste – a másik oldalán
félprofilban férfifej – Héliosz istené.

Hogy milyen? Tenyeremmel mérem: ezüst.
Egy féloldali vésett arc tömege.
Emlékezem – színméz
és napraforgó-szirom – milyen a fény színe.

A két oldal ábrája egy-testbe forva
képezik az érmét?
Az izzó fémhús nyújtja
a hátukat egymáshoz vető ábrák lényegét?
Szemmel nem ellenőrizhetem.

A peremen köröket szalad
mutatóujjam és
szüntelen ugyanoda visszatér.
Értem vak Jorge Luis Borges
amiért a homályt úgy dicséred
mielőtt testedbe befoglaltad
– zörejt a doboz acélvértje – a végtelen sötétet.

Tapadok – emlékező elme
akáci faághoz verdeső levél
tintához írás
sok vérű jáspíhoz a belső csillogás –
tarthassam egybe
– csiszolt kövét a ragyogás –
a látvány szilánkjait
amelyet darabokba szelt szét a hasadás.
A színes a fényes a megformált anyagot.

A rhodoszi napisten derűs homloka-arca
az értelemben
gyöngéden egymáshoz tartoznak.
Tulajdonságai
mint ruhadarabot lassún a képét leveti.

Sötét lesz. Nem lesz tapasztalat.

Sötét van. Nincs tapasztalat.
A suhogás a ropogás a suttogás a huhogás
a csettenés a csoszogás a csattanás a csobbanás.

A dolgokról a képük leszakad.
A köpenyek szánya megérint mind
s mind
a nagy köd kapuján belép és némán elhalad.

Az érem – a föld testmelegével – a markomban.
Nem marad több
mint a képüket elvesztett szavak.

Utóhang a Tetradrachmához

*A levél amit olvastam a tőled kapott
rózsa mécsese mellett
sorról sorra vetkezte le
miként virág a szirmait a szavakat.
Bal kezem a fejem alatt
a jobb kezem – illatos asszony –
nem fog átkarolni.
Tiszta és üres lap benne
– mi lenne a lényeged?*

*Mert a nyakad mert a bőröd
mert az orcád mert a kezed
mert a hasad mert a vállad
mert a lábad. Mert a bomál
jobb a melled.*

Kiöntött kenet: ez a te neved.